

Okullarda Örgütsel Ölçeği (OÖGÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okullarda Örgütsel Ölçeği (OÖGÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27919>

Özet

Okullarda Örgütsel Ölçe?i (OÖGÖ), okul ortamlarındaki örgütsel güven düzeyini ve ilgili dinamikleri ölçmek amacıyla Ercan Yılmaz tarafından 2005 yılında Türkçe'ye uyarlanan ve geçerlik/güvenirlilik çalışması yapılan çok boyutlu bir ölçektir. Ölçek, toplam 40 maddeden ve dört ana alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan analizler, ölçeğin Türk eğitim sistemindeki okul personelinin algıladığı örgütsel iklim ve yönetici güvenini yüksek düzeyde güvenilirlikle ölçebildiğini göstermiştir. Ölçek, eğitim yönetimi ve örgütsel psikoloji alanlarında araştırma yapmak için güçlü bir araç sunmaktadır.

OÖGÖ'nün uyarlama çalışması, veri grubunun faktör analizi için uygunluğunu ve iç tutarlılığını yüksek olduğunu kanıtlayan istatistiksel bulgularla desteklenmiştir. Ölçeğin derecelendirmesi 6'lı Likert formatında gerçekleştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Okullarda Örgütsel Ölçe?i, **OÖGÖ**, Örgütsel Güven, Okul Yönetimi, Çalışanlara Duyarlılık, İletişim Ortamı, Yeniliğe Açıklık, Faktör Analizi, Güvenirlilik, Likert.

Yazarlar

Ercan Yılmaz

Amaç

Okullarda Örgütsel Ölçe?i (OÖGÖ), okul yöneticileri ve çalışanlar arasındaki güven ilişkilerini, örgütsel iletişimin kalitesini, çalışanlara gösterilen duyarlılığı ve kurumun yeniliklere olan açıklığını ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin temel amacı, eğitim kurumlarında sağlıklı ve verimli bir örgütsel iklimin bileşenlerini tanımlamak ve bu bileşenlerin düzeyini sayısal olarak tespit etmektir.

Ölçek, eğitim araştırmacılarına ve yöneticilerine, okullardaki mevcut örgütsel sorunları teşhis etme ve iyileştirme stratejileri geliştirme konusunda geçerli ve güvenilir veriler sağlamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, orijinal formunun Türkçe kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu test etmek amacıyla uyarlanmıştır.

Yapı

OÖGÖ, okul personelinin örgütsel güven algısını ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı, toplam 40 maddeden oluşmakta ve dört temel alt boyutta incelenmektedir. Bu alt boyutlar, örgütsel güvenin farklı yönlerini ele alarak okulun genel örgütsel sağlığı hakkında

kapsamlı bilgi sunar.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapılar şunlardır:

Çalışanlara Duyarlılık: Yönetimin çalışanların ihtiyaçlarına ve refahına ne kadar önem verdiğini ölçer.

Yöneticiye Güven: Çalışanların okul yöneticilerine duyduğu kişisel ve profesyonel güven düzeyini belirler.

Yeniliğe Açıklık: Okulun yeni fikirlere, yöntemlere ve değişimlere karşı gösterdiği direnç veya kabul düzeyini değerlendirir.

İletişim Ortamı: Okul içindeki bilgi akışının şeffaflığı, etkinliğini ve genel iletişim kalitesini ölçer.

Geçerlik

Okullarda Örgütsel Güven Ölçeği'nin (OÖGÖ) geçerlik çalışması kapsamında, veri setinin faktör analizi için uygunluğu test edilmiştir. Bu bağlamda, örneklem büyüklüğünün yeterliliğini ve verilerin korelasyon yapısının değerlendirilen istatistikler sunulmuştur.

Ölçeğin geçerlik analizi sonuçları aşağıdaki gibidir:

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Değeri: KMO değeri 0,97 olarak bulunmuştur. Bu değer, 1'e oldukça yakın olup, veri grubunun faktör analizi için mükemmel derecede uygun olduğunu göstermektedir.

Barlett testi Sonucu: Barlett testi sonucu 13500,397 ($p < 0,01$) olarak hesaplanmıştır. Bu anlamlı sonuç, değişkenler arasındaki korelasyon matrisinin birim matris olmadığını ve dolayısıyla faktör analizi yapılmasını uygun olduğunu doğrulamıştır.

Güvenirlilik

OÖGÖ'nün iç tutarlılık güvenilirlik analizleri yüksek sonuçlar vermiştir. Ölçeğin toplam güvenilirlik katsayısı (muhtemelen Cronbach's Alpha) 0,97 olarak belirlenmiştir. Bu katsayı, ölçeğin maddelerinin bütünüyle aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Dört alt boyutun kendi içlerindeki güvenilirlik katsayıları da ayrı ayrı hesaplanmıştır. Bu katsayılar, alt boyutların da bağımsız olarak yüksek derecede güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır:

Çalışanlara Duyarlılık: 0,95

Yöneticiye Güven: 0,95

Yeniliğe Açıklık: 0,75

İletişim Ortamı: 0,92

Özellikle Yeniliğe Açıklık alt boyutunun görece düşük (ancak kabul edilebilir) dereesindeki tüm alt boyutlar ve toplam ölçek, mükemmel yakını iç tutarlılık sergilemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizi hazırlık testleri, veri setinin bu analiz türüne son derece uygun olduğunu ortaya koymuştur. Analiz, ölçeğin orijinal yapısında olduğu gibi dört faktörlü bir yapıyı desteklemektedir.

Analiz için temel alınan istatistiksel kriterler şunlardır:

Örneklem Yeterliliği: Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) dereesi 0,97 gibi yüksek bir sonuçla, örneklem büyüklüğünün faktör yapısını ortaya koymak için yeterli olduğunu kesin olarak göstermiştir.

Korelasyonların Anlamlılığı: Barlett küresellik testi sonucunun istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0,01$) çıkması, maddeler arasındaki korelasyonların sıfırdan farklı olduğunu ve temel bileşenlerin çıkarılabileceğini işaret etmektedir. Bu bulgular, faktör analizi uygulaması için uygun bir zemin oluşturmuştur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: 4 alt boyut ve 40 madde içeren öz bildirim ölçeği.

Kullanılabilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul personeli (Öğretmenler, Yöneticiler ve diğer çalışanlar)

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan yaş grubu)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli okullarda görev yapan eğitim çalışanları.

Test Metodolojisi: 6'lı Likert tipi derecelendirme (Kesinlikle Katılıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a kadar).

Anahtar Kelimeler

Eğitim Yönetimi, Örgütsel İklim, Güvenirlilik Katsayısı, KMO, Barlett Testi, Okul Çalışanları, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresi: eyilmaz@konya.edu.tr

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şzinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2005 (Uyarlama çalışması'nın yayın yılı?).

Şzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanıma ilişkin spesifik bir bilgi mevcut değildir. Akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımı için yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Yılmaz, E. (2005). Okullarda Örgütsel Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (14), 567-580.

Orijinal makalenin bağlantısı: docs.google.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: okullarda-orgutsel-olcegi-oogo-toad.pdf

Okullarda Örgütsel Ölçeği (OÖGÖ) Maddeleri

Ölçek, toplam 40 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler dört alt boyuta dağılmıştır:

Çalışanlara Duyarlılık: 15 madde

Yöneticiye Güven: 12 madde

Yeniliğe Açıklık: 4 madde

İletişim Ortamı: 9 madde